Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem

Nr. 33 (2487) Warszawa, Poniedziałek 2 Lutego 1925 r. Rok XXXI.

Niech żyje rząd robotniczy i włościański!

Warunki prenumeraty:

w Warszawie z odnoszeniem miesięcznie	Zł. 4.—
bez odnoszenia	„ 3.50
na prowincji miesięczn.	„ 4.—
zagranicą	„ 6.—
Za zmianę adresu	10 groszy

Redakcja przyjmuje interesantów od 1 — 2 po poł. Za zwrot rękopisów redakcja nie odpowiada.

Administracja czynna od 9 do 5 bez przerwy. Kasa czynna od 11 do 2. Rachunki płatne w środy.

Telef. Redakcji 176-70. Admin. 120 13.

NIECH ŻYJE SOCJALIZM!

Ceny ogłoszeń:

Ogłoszenia	
w tekście (przed kron.)	25 groszy
nekrologi	10 „
zwyczajne	15 „
drobne za jeden wyraz	10 „

Ceny ogłoszeń należy rozumieć za wiersz wysokości 1 milimetra

Dla poszukujących pracy 50% rabatu
Ogłoszenia w Niedzieln. o 25% drożej
Fantazyjne i tabele (bilanse) 50% „

Ogłoszenia przyjęte po zamknięciu Administracji o 10% drożej.

Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada.

Redakcja i Admin. Warecka 7
Konto czekowe P. K. O. Nr. 175.

Numer pojedyńczy 15 groszy

O samorząd na kresach wschodnich.

Jednym z najważniejszych niedomagań województw wschodnich, które usunąć natychmiast należy, jest brak samorządu. Nasłani wójci i sekretarze tak zabagnili stosunki po gminach i miasteczkach, że doprawdy urzędy gminne stały się instytucjami o nieokreślonej nazwie, które za zadanie mają prześladować wszystkich, kto nie jest Polakiem i to w dodatku zamożnym. I dziwne, Rząd uważa, że trzeba przed wejściem w życie ustaw samorządowych kwestję tę, choćby nawet przy pomocy na kolanie skleconych artykułów załatwić w całej Polsce z **wyjątkiem kresów!** I dlaczegóż te właśnie kresy, które są dziś pierwszorzędnem i to naglącem zadaniem polityki państwowej, zostały od samorządu wyłączone?! Trudno przypuszczać, ażeby Rząd obecny stan na kresach chciał nadal utrzymać. Wchodzi tu chyba w grę jakieś nieporozumienie, lub co gorsze, mimo tylu doświadczeń bolesnych, kompletna nieznajomość stosunków miejscowych. Powiedziałby kto: „ależ i w Małopolsce przeważnie są w samorządach narzuceni komisarze". Więc wszędzie pod tym względem jest źle, ale najgorzej jest na kresach. Na kresach komisarzy, z powodu rozległości terytorjalnej i rzadkiego zaludnienia nikt nie kontroluje. Ludzie narzuceni na wójtów i burmistrzów w województwach wschodnich, okazują się często jako zwyczajni szarlatani, złodzieje, a często są wysoce podejrzani politycznie.

Z konferencji, odbytej z p. Ministrem Spraw Wewnętrznych, dowiedziałem się, że Rząd nie ma zamiaru, przynajmniej narazie, zmieniać tych stosunków.

Stanowisko takie należy potępić bezwzględnie.

P. Minister Spraw Wewnętrznych biadał nad ciężkiem położeniem materjalnem mieszkańców kresów, mówił, że ludność nie wytrzyma ciężarów samorządu! Zwyczajny wykręt! Przecież ludność ciężary te ponosi, jest tylko ta różnica, że dzisiaj podatek na samorząd ściągają niesprawiedliwie, bo ludzie narzuceni nie znają stosunków, z chwilą jednak dokonania wyborów, podatki te ściągaliby ludzie wybrani przez ludność. Czyż to nie lepiej i wygodniej dla Rządu i Państwa, czy nie lepiej i bezpieczniej, jeśli chodzi o gwarancje polityczne, że w gminie na stanowisku wójta zasiądzie chłop miejscowy przywiązany do wsi i ziemi, aniżeli ludzie w rodzaju takich, jak wójt w Łachwie, pow. łuninieckiego, który w tym samym mieście, za czasów bolszewickich był komisarzem sowieckim, a obecnie mężem zaufania Rządu polskiego, albo wójt w Czuczewiczach w tymże powiecie, którego aż Min. za kradzież pieniędzy gminnych musiało usunąć, albo wójt w gminie Zaostrowieckiej, który odważa się pisać do posłów listy, w których błaga o ratunek, gdyż w kasie gminnej przy rewizji spostrzeżono defraudacje pieniężne, albo wreszcie burmistrz pow. miasta Stolina, który do dziś dnia siedzi w kryminale za kradzież poważnych sum skarbowych i miejskich.

Jeśli ci ludzie mają być gwarancją bezpieczeństwa, ładu i porządku i życia gospodarczego na kresach, to kończy się wszystko. A przecież to kilku zaledwie, których udało się złapać w jednym tylko powiecie, a śmiało rzec można, że niema jednej gminy, jednego miasteczka, w którychby, jeżeli naprawdę chcieć, nie znaleziono nadużyć. Wystarczy posłuchać, co pocichu o tem mówią uczciwi inspektorowie sejmikowi.

A teraz podziwiajmy: Rząd zamierza stan ten pozostawić nadal bez zmiany. Czyż to możliwe wobec niebezpiecznej sytuacji na kresach?!

Niema ustaw? Rozporządzenia samorządowe b. generalnego komisarza ziem wschodnich mogłyby posłużyć za punkt wyjścia z tego chaosu. Dałyby one dostateczną gwarancję polityczną Państwu, ludność zaś z ulgą by odetchnęła. Dziwne, urzędnicy województw wschodnich po rewizjach w gminach piszą raporty o natychmiastowej potrzebie przeprowadzenia wyborów do samorządów, ale Minister Spraw Wewnętrznych powiada: nie.

P. Ratajski w dalszym ciągu nie ma pojęcia o potrzebach kresów wschodnich, no a wice-minister p. Smólski uważa, że na kresach trzeba rządzić po endecku. Poprawy więc żadnej niema.

Stanisław Wolicki.
poseł na Sejm.

W dzisiejszym numerze:

O SAMORZĄDZIE NA KRESACH.
POLSKA EMIGRACJA ZAROBKOWA.
ODSZODOWANIE ZA CHOROBY.
PROWOKACJE OBSZARNIKÓW.
TRZĘSIENIE ZIEMI NA WĘGRZECH.

Polska emigracja zarobkowa.

Na posiedzeniu połączonych komisji sejmowych: spraw zagranicznych i emigracyjnej w dn. 29 stycznia wygłosił Minister Pracy, p. Sokal, referat, z którego podajemy ważniejsze dane, dotyczące emigracji.

Problemat emigracji wysunął się po wojnie na czoło innych zagadnień. Naogół biorąc tereny emigracyjne kurczą się. Jaskrawym tego przykładem może być fakt ograniczenia emigracji do Stanów Zjednoczonych. Na wielu terenach powstaje własny przemysł, kraje ten zaczynają regulować imigrację. Kraje, z których przed wojną nie było emigracji, dziś ją mają, np. Niemcy.

Konferencja międzynarodowa do spraw emigracji w Rzymie wykazała ciekawe i nowe zjawiska. Tworzy się blok państw imigracyjnych (dokąd się wędruje), który państwom emigracyjnym (skąd odbywa się wędrówka), chce narzucić twarde warunki. Państwa imigracyjne przeciwdziałają tworzeniu się wielkich skupień jednych narodowości, dążą do tego, ażeby emigranci rozluźnili jaknajbardziej swój związek z krajem macierzystym, chcąc wybierać pośród imigrujących.

Fizyczną przyczyną, wywołującą nadmiar rąk roboczych, jest niewątpliwie naturalny przyrost ludności kraju. Przed wojną światową Polska, z wyjątkiem może Rosji, miała największą przewyżkę urodzeń nad zgonami: na 10 tys. ludności (według d-ra Buzka) średnia nadwyżka urodzeń wynosiła 155, przyczem w Poznańskiem 197, w Prusach Zachodnich 181, w Galicji 156. W roku 1913 nadwyżka ta wynosiła w Danji 131, w Niemczech 125, w Belgji 78 i we Francji 11. Według obliczeń G. U. S., ogólny przyrost ludności w Polsce wynosił w r. 1922 do 400 tys. osób, w r. 1923 około 420 tys., w r. 1924 około 450 tys. osób. Uwzględniając ludność przyłączonej do Polski części Górnego Śląska oraz okręgu wileńskiego mamy na 1 stycznia 1925 r. około 29 miljonów mieszkańców z przyrostem, który w niedalekiej przyszłości może wzrosnąć do pół miljona rocznie.

Zważywszy możliwość zatrudnienia tylko części przyrostu rocznego w rolnictwie drogą przeprowadzenia reformy rolnej i intensyfikacji gospodarstw rolnych, oraz niemożność zatrudnienia pozostałej części tego przyrostu w najbliższym czasie w przemyśle z powodu kryzysu, należy liczyć się poważnie z tym, iż emigracja musi być na przeciąg wielu lat zjawiskiem nieuniknionem. Musimy wysnuć stąd odpowiednie wnioski. Należy szukać takich terenów emigracyjnych, gdzie warunki pracy i płacy mogłyby być lepsze, niż w kraju macierzystym, gdzie robotnik rolny miałby widoki stania się samodzielnym gospodarzem, gdzie zapewnione jest zaspokojenie potrzeb kulturalnych i narodowych, korzystanie z praw obywatelskich. Obok tego musi się Rząd, przy zawieraniu odpowiednich umów, powodować państwowym interesem politycznym i gospodarczym.

Przed wojną w latach od 1901 do 1910 r emigrowało, według Buzka, z Rosji, Niemiec i Austrji 873.660 Polaków. Ruch emigracyjny z Poznańskiego słabł w miarę wzmagania się życia gospodarczego. Na ogół polska emigracja kontynentalna miała charakter zarobkowy — sezonowy, podczas gdy emigracja zamorska nosiła charakter stały, osadniczy. Charakter naszej emigracji powojennej odzwierciadlaja następujące cyfry. Według danych, zebranych przez Urząd Emigracyjny emigracja zamorska wynosiła w roku 1921 — 107 046; w r. 1922 — 46 073, a emigracja kontynentalna 31.303; w roku 1923 emigracja zamorska łącznie z emigracją kontynentalną wzrosła do 127.421 osób.

Wielkość emigracji naszej powojennej w poszczególnych okresach rocznych jest zmienną; wynika to głównie stąd, że w roku 1921 mieliśmy odpływ głównie do Stanów Zjednoczonych, lecz w drugim półroczu tego roku cyfra emigrantów tego kraju spada ze względu na ustalenie przez Rząd St. Zjednoczonych kwoty emigracyjnej dla Polski na 30,977 osób. Cyfra emigracji, dzięki temu, spada w roku następnym, by w roku 1923 znaleźć ujście w emigracji kontynentalnej, która wzmogła się dość znacznie, a więc w r. 1922 wynosiła już 31.303 osób; w r. 1923 — 72.020; w r. 1924 według urzędowych danych spada w przybliżeniu do 24 tys. osób. Ogółem w okresie 1921 do 1924 r. wyjechało do Stanów Zjednoczonych około 155 tys. osób, czyli niespełna 50% naszej emigracji w tym czasie. W r. 1924 cyfra emigrantów spada znacznie ze względu na 5-ciokrotne zmniejszenie kwoty emigracyjnej dla Polski, wynoszącej obecnie 5982 osoby. Ruch emigracyjny skierował się do krajów kontynentalnych, a przedewszystkiem do Francji, z którą już w roku 1919 zawarliśmy konwencję. Według danych misji francuskiej do spraw rekrutacji robotników w okresie od 1919 do 1924 r. wyemigrowało do Francji około 150 tys. osób.

Z innych kierunków emigracyjnych wymienić należy: Argentynę, Kanadę, Palestynę i Brazylję. Największą ilość emigrujących do Palestyny i Argentyny stanowią żydzi, do Kanady Rusini Według przybliżonych obliczeń, ogólna liczba Polaków, zamieszkałych zagranicą, wynosi około 7 miljonów. Wychodźtwo nasze niemal wyłącznie pochodzi z ludności wiejskiej i tylko w ostatnich czasach zasilone jest dopływem robotników fabrycznych. Natomiast brak w niem prawie zupełny inteligencji i kapitałów. Wychodźtwo polskie wykazało dwie charakterystyczne cechy: łatwość przystosowania się do miejscowych warunków i wytrwałość w zachowaniu narodowych i obyczajowych odrębności. Jeśli chodzi o widoki na przyszłość, należy się liczyć z możliwością całkowitego zaniku emigracji do Francji, posiadającej już blisko półmiljonowe wychodźtwo polskie. Przyczyn tego należy szukać w gorszych niż u nas warunkach pracy robotników rolnych. Duże możliwości, jako teren emigracyjny przedstawia Brazylja.

Odszkodowania za choroby zawodowe.

Napozór wielce łatwo jest określić różnicę, jaka zachodzi pomiędzy chorobą zawodową, a wypadkiem przy pracy.

W rzeczywistości przeprowadzenie ścisłej, dokładnej granicy napotyka w wielu razach na niezmierne trudności.

Za **wypadek przy pracy** należy uważać uszkodzenie na zdrowiu pracownika zewnętrzne lub wewnętrzne z powodu nagłego i krótkotrwałego zdarzenia przy pracy, zmuszające go do zaprzestania swego zwykłego zatrudnienia, jak naprzykład: zranienie, złamanie, stłuczenie, nadwyrężenie, sparzenie, wstrząs mózgu, raptowne zatrucie powstałe z jednokrotnego, krótkotrwałego wchłonięcia trucizny o przebiegu ostrym lub przewlekłym i t. p.

Za **choroby zawodowe** należy uważać choroby ostre lub przewlekłe, zewnętrzne lub wewnętrzne, wynikające z wykonywania pewnego zawodu, z istoty danej pracy lub z warunków ją otaczających, a więc zatrucia chemikaljami przy pracy, pylice, choroby zawodowe odzwierzęce (wąglik), choroby zawodowe skóry, oczu, choroby zawodowe wywołane przez samą pracę oraz zewnętrznemi warunkami przy pracy.

Z rozwojem chemji, fizyki, techniki przemysłu zwiększa się wciąż liczba surowców i produktów używanych w przemyśle, metody pracy stają się bardziej złożone, praca staje się niebezpieczniejsza, liczba i rodzaj chorób zawodowych coraz się powiększa, **granica między wypadkiem przy pracy a chorobą zawodową staje się coraz mniej wyraźna, mniej dokładna, sztuczna.**

Dziś we wszystkich krajach sprawa chorób zawodowych zajęła pierwsze miejsce w dziedzinie hygjeny pracy, stała się nagląca i paląca.

W wskrzeszonej Rzeczypospolitej Polskiej od dwuch przeszło lat opracowuje się **„Ustawę o zapobieganiu chorobom zawodowym i ich zwalczaniu".**

Należy zauważyć, że celem projektowanej ustawy jest dać podstawy do wydawania rozporządzeń i okólników dla zapobiegania i zwalczania chorób zawodowych oraz dla dokładnego zapoznania lekarzy, hygjenistów i inspektorów pracy z istotą i niebezpieczeństwem choroby zawodowej. Projekt ustawy nie ma bynajmniej na celu określenia, czy i jaka choroba zawodowa i w jakim stopniu winna być odszkodowana.

Kwestja odszkodowania za choroby zawodowe jest całkiem odrębna, niezmiernej wagi,

nagła i wymaga teraz wielkiej czujności ze strony pracowników.

Na porządku dziennym Międzynarodowej Konferencji Pracy w Genewie w maju 1925 r postawione jest „Odszkodowanie za wypadki przy pracy", a w kwestjonarjuszu rozesłanym wszystkim organizacjom i instytucjom zainteresowanym wyraźnie postawiono pytanie „Czy w projekcie konwencji o odszkodowanie za wypadki przy pracy można byłoby uwzględnić i choroby zawodowe"?

Poruszono więc, wysunięto naprzód dwa wielkie zagadnienia, obchodzące cały świat robotniczy:

1) Czy choroby zawodowe powinny być odszkodowane? Zdawałoby się, że nie może być najmniejszej wątpliwości. Sprawa jest tak jasna, słuszna i przesądzona w Anglji, we Francji, w Niemczech, Szwajcarji i t. p. Dr. Olliwe i dr. Meignen słusznie stawiają pytanie: „Czy sprawiedliwie jest przyznawać odszkodowanie robotnikowi, który uległ ostremu zatruciu wskutek pęknięcia rury, przeprowadzającej gaz, a nie dać odszkodowania temu, który zwolna i stopniowo zatruwał się tym gazem, wydzielającym się przez małą szparkę w rurze?!".

Setki są różnych chorób zawodowych, wciąż nowe choroby zawodowe odkrywają badacze i uczeni, tysiące ofiar choruje lub umiera. Jakżeż można wątpić o słuszności odszkodowania za choroby zawodowe?

2) Czy słuszne i możliwe byłoby w Polsce zrównać pod względem ubezpieczenia z wypadkami przy pracy grupę chorób bezsprzecznie zawodowych?

Ależ takie prawo istnieje już w Szwajcarji od 1881 r. i doskonale funkcjonuje, w Anglji od 1906 roku, również w Dominjach angielskich, we Francji od 1919 r., w Brazylji, Portugalji, Serbji.

Wprawdzie w Niemczech nie wykorzystano artykułu 547 o ubezpieczeniach społecznych, który pozwala rozciągnąć prawodawstwo, dotyczące wypadków przy pracy, na choroby zawodowe, lecz tam kierowano się innymi względami. W Niemczech choroby zawodowe wchodzą do ubezpieczenia na wypadek choroby. Gdy niezdolność do pracy trwa dłużej aniżeli 26 tygodni i przekracza dwie trzecie ogólnej zdolności, wtedy ubezpieczony zaczyna korzystać z praw ubezpieczenia na wypadek niezdolności do pracy. Świadczenia zaś jego są naogół niższe, aniżeli w chorobie lub po wypadku przy pracy. W razie śmierci żona i dzieci mają tylko przyznane koszty pogrzebu.

A zresztą czyż w Polsce mamy taką sieć jak w Niemczech Kas Chorych, czy funkcjonują one tak sprawnie, czy jest ustawa ubezpieczenia na wypadek niezdolności do pracy?

Ustawa o ubezpieczeniu od wypadków, obowiązująca dawniej tylko w zaborze austrjackim, od 1 lipca 1924 r. obowiązuje obecnie i w Polsce w b. zaborze rosyjskim, a w Poznańskiem i na Pomorzu jest również ustawa o ubezpieczeniu od wypadków przy pracy.

Niema zatem żadnej ani merytorycznej, ani formalnej przeszkody do rozciągnięcia tej ustawy na choroby zawodowe, uznane za takie przez najwyższy areopag, jak Międzynarodowe Biuro Pracy wraz ze swym komitetem doradczym do hygjeny przemysłowej.

Nie ulega kwestji, że najsłuszniejsze i najracjonalniejsze rozwiązanie sprawy leży na drodze połączenia wszystkich rodzajów ubezpieczeń społecznych w jednem ogólnem ubezpieczeniu od utraty zdolności do pracy w związku z ryzykiem pracy wogóle.

Zanim jednak ta błoga chwila nastąpi, **choroby zawodowe powinny być odszkodowane przynajmniej w tej mierze jak wypadki przy pracy.**

Międzynarodowe Biuro Pracy w swej broszurze „O odszkodowaniach za wypadki przy pracy" mówi: „Międzynarodowa konferencja zdecyduje, czy nie należałoby postawić na porządku dziennym najbliższej konferencji zagadnienia chorób zawodowych. Świat bowiem robotniczy nie może bez końca czekać na dyskusję i rozwiązanie tak ważnej sprawy".

Higjenista.

Czasopisma nadesłane.

„Życia Teatru" zawiera: artykuł K. Brończyka o t. zw. reformie teatralnej. Ciemiaka — o teatrach ludowych. Mirskiego — o teatrze narodowym w Polsce. Boyego — o Pirandellu, sprawozdanie z teatrów warszawskich, krakowskich i jugosłowiańskich, bibljografja i kronika zagraniczna.

„Bellona" miesięcznik wojskowy, wydawany przez Wojsk. Instytut Naukowo-Wydawniczy.

Treść: Kpt. Weber: Bitwa spotkaniowa pod Bóbrką i Śnirzem. Mjr. Felsztyn: O zasady instrukcji strzeleckiej. Gen Rydz Śmigły: W sprawie polskiej doktryny. Ppłk. Ćwiertniak: Organizacja i użycie artylerji towarzyszącej piechocie. Ppłk. Dahlen: Całokształt działania łączności. Ppłk. Batycki: Drogi żelazne w świetle wymagań obrony państwa.

Książki nadesłane.

Wacław Sobieski. Dzieje Polski Tom III. Ostatnie dwa pokolenia. Warszawa 1925. Wydawnictwo Zorza Skład Główny: Perzyński, Niklewicz i S-ka str. 245.

◆
◆ ◆

1.

Szale płomienny!
Śród walki szedłem po wrogów mych zwale,
Dążąc tam, gdzie świt przebłyska promienny.
Płomienny szale!
W ogniu Wolności szalałem wiosenny,
W miłości czaszy zapijając żale.

Jesienne czary
Owionęły mnie i płynie, jak senne
Łabędzie, mój duch—w świat daleki, szary.
Czary jesienne!
Na stawie czarnym zamglone szuwary,
Szumią mi cicho tęsknice bezdenne.

2.

Żale tęsknoty
Budzą się, patrząc na śnieżyste dale,
Już kończy się dzień, dzień mój jasny, złoty.
Tęsknoty żale,
Wbijając w serce moje zimne groty,
Żegnać mi każą smętne życia fale.

Szale płomienny!
O Ty! Słońce me! — nim pójdę w te dale
Tajemne, pal mię! O Helios promienny!
Płomienny szale!
Pragnę, nim uśpi mię zmrok ten bezdenny,
W walce o Wolność zatopić me żale.

Lesław J. SŁOBODA.

Po wyborach t. zw. ogólno akademickich.

Onegdaj przez cały dzień odbywały się na Zjazd akademicki rozpisane przez t. zw. Naczelny Komitet Akademicki.

Komisje wyborcze rozmieszczono w gmachach wszystkich uczelni (przeważnie w przedsionkach), co miało ułatwić szerszemu ogółowi młodzieży wzięcie udziału w głosowaniu. Jak przewidywaliśmy, wybory nie wywołały wielkiego zainteresowania i ściągnęły stosunkowo niewielki procent głosujących. Ogółem na terenie wszystkich uczelni oddano około 5200 głosów, co stanowi 30% ogółu studentów, a 40% uprawnionych do głosowania.

Największą liczbę głosów otrzymała lista Młodzieży Wszechpolskiej (ok. 1700 głosów), następnie lista „Odrodzenia" (Chadecja) — około 1400.

Wobec bojkotowania wyborów przez całą lewicę, z wyjątkiem P.O.W. i postępowców, lista tych ostatnich zyskała zaledwie około 700 głosów, podczas gdy na centrum padło kartek 800. Dwie pozostałe listy (razem było 6 list) otrzymały po kilkadziesiąt głosów.

Jednocześnie odbywały się wybory w Poznaniu, Wilnie i Gdańsku, z których wiadomości dotąd nie posiadamy.

W innych ośrodkach wybory odbędą się dopiero 14 lutego, t. j. na tydzień przed zjazdem, mającym odbyć się w Wilnie 22 b. m.

Wynik wyborów w Warszawie ostatecznie, zdaje się, przekonał młodzież, zgrupowaną przy P.O.W. i Zw. M. Postępowej o szkodliwości wzięcia przez nią udziału w wyborach.

Obszarnicy na kujawach prowokują.

WŁOCŁAWEK.

(kor. własna)

Masowe wydalania robotników rolnych. — Zjazd za stanowiskiem Gł. Zarządu Zw. Zaw. Rob. Rolnych.—Starostwo i policja prowokują!

Na Kujawach w powiatach włocławskim i nieszawskim panuje wielkie rozgoryczenie wśród robotników rolnych z powodu masowego wydalania (wypowiedzeń) po folwarkach. Na 280 folwarków w tych 2 powiatach **70 folwarków wypowiedziało pracę 750 robotnikom.** Wyrazem tego oburzenia na prowokacyjne zachowanie się obszarników był zjazd delegatów folwarcznych ze Zw. Zaw. Rob. Rolnych, odbyty w niedzielę 1 lutego we Włocławku.

Na zjeździe przemawiali: z ramienia Gł. Zarządu Związku z Warszawy **tow. redaktor M. Nowicki,** obszernie oświetlając żądania zorganizowanych robotników rolnych; **tow. poseł Z. Piotrowski,** omawiając polityczne i gospodarcze motywy obszarników, które ich pchnęły do masowych zwolnień i do zamachu na dotychczasowe zdobycze robotnicze; o sprawach organizacyjnych i umowie mówili: **tow. Michałowski,** instruktor Zw. Zaw. Rob. Rolnych, **tow. Kisiel,** sekretarz oddziału, przedłożył rezolucję, zaprojektowaną przez Gł. Zarząd i kilku z pośród tow. tow. delegatów-fornali. Rezolucja Gł Zarządu, żądająca zapewnienia dachu nad głową wydalonym, zapomóg dla bezrobotnych rob. rolnych i w razie nieprzyjmowania zwolnionych — parcelacji ziemi obszarników między pozbawionych pracy; ta rezolucja przeszła wszystkiemi głosami przeciw 2 gł., które wypowiedziały się za kontrrezolucją, mówiącą o ugodowości Gł. Zarządu Zw. Zaw. Rob. Rolnych.

Po zjeździe, wybrana delegacja z 5 osób, na czele z tow. posłem Piotrowskim, sekr. Kiślem i instr. Michałowskim udała się do Starostwa, wręczając uchwaloną rezolucję staroście.

Władze policyjne okazały zbyteczne zdenerwowanie, bo w całem mieście skonsygnokano ostre pogotowie, obsadzając policjantami domy w sąsiedztwie Starostwa. Patrol konny defilował pod lokalem zjazdu. W przeddzień zjazdu policjanci dokonali rewizji w mieszkaniu sekr. oddziału, zabierając odezwy Gł. Zarządu; na zjazd przybył w celach podsłuchania obrad przedstawiciel Starostwa, który jednak został wyproszony z sali przez tow. posła.

Czyż p. ministrowi wiadomo, że p. starosta włocławski nazbyt pochopnie spełnia na skinienie wolę p.p. obszarników z Kujaw?

Teroryzowanie funkcjonarjuszy legalnego Związku, wysyłanie na przeszpiegi urzędników i prowokacyjne zachowanie się policji wobec obradujących robotn. rolnych — dowodzi jedynie o słabej pozycji p.p. obszarników.

„Głos Niezależny".

Wyszedł Nr. 1 (og. 7-y) „Głosu Niezależnego", organu Związku Niezależnej Młodzieży Socjalistycznej. Od nowego roku redakcja „Głosu" przeniesiona jest do Krakowa; mimo to, charakter pisma pozostał niezmieniony.

Poruszając cały szereg zagadnień teoretycznych tudzież dotyczących naszego ruchu robotniczego kwestji, wykracza „Głos" znacznie poza ramy organu akademickiego.

Wobec braku w chwili obecnej teoretycznego miesięcznika partyjnego, „Głos" jest jedynem pismem, w którem znajdujemy zawsze cały szereg artykułów zasadniczych.

W numerze ostatnim znajdujemy dokończenie art. tow. Kierskiego p. t. „Zagadnienie przyszłości w socjalizmie". Na wstępie — artykuł „O ogień entuzjazmu" — omawiający rolę, jaką w ruchu socjalistycznym odegrać winno młode pokolenie inteligencji. To najmilszy artykuł z całego numeru. Obok niego uwagi o Piłsudskim i jego stosunku do socjalizmu.

Znacznie słabszy jest art. „O niehonorowości i pojedynkach" aczkolwiek w założeniu słuszny. Dalej znajdujemy w „Głosie" I część art. Jaszcza p. t. „Radykalizm i socjalizm — a literatura współczesna", wiersz „Praca" Dutkiewicza.

Redakcja stara się (patrz art. „O ogień entuzjazmu") zespolić młodzież inteligencką z ruchem robotniczym. To też w tym numerze pomieszczono znów obszerny artykuł o Uniwersytecie Ludowym im. A. Mickiewicza (w Krakowie). Wreszcie bogaty dział informacyjny — przedewszystkiem wiadomości z międzynar. ruchu młodzieży socjalistycznej Mało natomiast wiadomości o naszem życiu akademickiem, co w akademickiem piśmie jest objawem niezrozumiałym.

Wyszedł z druku tom pierwszy PAMIĘTNIKÓW IGNACEGO DASZYŃSKIEGO. Str. 266, z portretem autora. CENA 6 ZŁ. Nakładem Z. R. S. S. „Proletarjat", Kraków, 1925. Do nabycia w „Księgarni Robotniczej", Wspólna 17, w Administracji „Robotnika" i w spółdzielniach robotniczych.

Otwarcie Kasy Chorych w Pińsku.

W Pińsku zorganizowana została Kasa Chorych. Takież kasy mają być w najbliższym czasie zorganizowane w innych miastach województw wschodnich.

Wiec dozorców w Łodzi.

W dniu wczorajszym odbył się wiec dozorców domowych m. Łodzi, zwołany przez Główny Zarząd Zw. Zaw. Doz. Dom. w Polsce. Na wiec przybyli z Warszawy: prezes Głównego Zarządu tow. E. Dąbrowski oraz tow. Pofit. Po półtoragodzinnym referacie tow. Dąbrowskiego zabierali głos tow. tow. Łatkowski, Mańkowski, Hetman i Pofit, oraz kilku Chadeków. W dyskusji wyszła na jaw cała perfidja polityki chadeckiej, która przez swą wniesioną do Sejmu ustawę oddaje dozorców w ręce kamieniczników, kontentując się jednomiesięcznem wypowiedzeniem. Zwrócono również uwagę na stanowisko Inspektora Pracy p. Wojtkiewicza, który nie zawiadamia o komisjach Związku klasowego. Po dyskusji przyjęto jednomyślnie rezolucję następującą: Zebrani dozorcy m. Łodzi potępiają taktykę Chadeków, jako wrogą dla klasy robotniczej. Wszyscy zebrani uchwalają przyłączyć się do jednolitej, zdolnej do walki, organizacji, jaką jest Związek klasowy dozorców w Polsce. Przedstawiciele Chadeków zobowiązują się przejść do klasowej organizacji.

Tak się kończy impreza chadecka na terenie Łodzi. Najciekawsze, że przedstawiciele Chadeków głosowali za powyższą rezolucją oraz potępili publicznie działalność p. Piechotkówny oraz renegata Rokity.

Pogrzeb tow. Franciszka Bastka.

Pogrzeb tow. Franciszka Bastka odbędzie się jutro o godz. 1 po poł. z kościoła Augustjanów przy ul. Dzielnej na cmentarz Brudzieński.

Zarząd Zw. Zaw. dozorców domowych wzywa wszystkich dozorców do wzięcia udziału w pogrzebie.

Wolne miejsca.

Państwowy Urząd Pośrednictwa Pracy w Warszawie poszukuje kandydatów z dobremi świadectwami i referencjami do obsadzenia następujących posad:

DLA BEZROBOTNYCH ZAMIESZKAŁYCH W WARSZAWIE.

W Oddziale umysłowo pracujących (Ciepła 21, tel. 232-16) 1 bony na przychodnią ze znajomością języka francuskiego. 1 inspektora szkolnictwa ogólnego (dla inwalidów wojennych i ich rodzin). 8 agentów do zbierania ogłoszeń. 5 agentek do zbierania ogłoszeń. 2 agentów do sprzedaży radio-aparatów. 2 agentów do sprzedaży węgla. 1 agenta branży farmaceutycznej, 2 wojażerów branży farmaceutycznej na prowizję, 1 stenografistki polskiej ze znajomością niemieckiego języka biegle piszącej na maszynie, 1 stenografistki niemieckiej z maszyną, 10 agentów do sprzedaży tabliczek wizytowych, 1 agenta branży technicznej, 1 kasjera z kaucją 3000 zł., 1 kasjerki z kaucją 2000 złotych, 1 magazyniera z kaucją 3000 złotych.

W Oddziale dla robotników i rzemieślników (Ciepła 21, tel. 123-65) 2 kotlarzy żelaznych, robotników kadłubów na statkach rzecznych 1 bednarza, 6 pomocników hutniczych 20 kotlarzy do nitowania cienkiej blachy, 2 robotników do ciosania kamieni. 1 krawcowej.

W Oddziale dla służby domowej (Ciepła 21, tel. 153-27). 69 służących

W Oddziale dla młodocianych (Rymarska 2/4, tel. 123-54) 1 gońca 2 chłopców na usługi osobiste, 2 chłopców na praktykę metalową, 2 dziewcząt do obsługi, 1 dziewczyny na praktykę konfekcyjną.

NA WYJAZD.

W Oddziale dla Umysłowo-Pracujących: 18 nauczycieli z pełnemi kwalifikacjami do szkół powszechnych, 20 nauczycieli z wykształceniem 6 kl. szkoły średniej, 1 sekretarza ze znajomością szkolnictwa powszechnego i buchalterji, 2 lekarzy rejonowych i okręgowych do Sejmików, 2 lekarzy do Gimnazjum, 1 lekarza do szpitala powiatowego, 12 lekarzy wolnopraktykujących, 1 dentystki, 1 kierownika szkoły rolniczej z wyższem wykształceniem rolniczem i kilkoletnią praktyką, 2 drogomistrzów, 1 technika do budowy dróg i mostów, 1 administratora majątku — wiek od 35 lat do 50 lat, samotny, obznajmiony z hodowlą bydła, koni i trzody oraz rybnem gospodarstwem, 1 instruktora ogrodnika-pszczelarza, 1 pomocnika rejenta, 1 pomocnika gospodarczego, 1 karbowego

W oddziale dla robotników i rzemieślników: 1 kowala z ognia, 1 stelmacha na korpusy, 6 pilnikarzy. 1 kucharza.

Kronika polityczna.

Z RADY NACZELNEJ ZW. L.-N.

Wczoraj w dalszym ciągu obradowała Rada Naczelna Związku Ludowo - Narodowego. Referat o sytuacji politycznej i gospodarczej wygłosił pos. St. Głąbiński, poczem nastąpiła dyskusja.

Przyjęto cały szereg rezolucji, pom. in. w sprawie Gdańska, w sprawie terytorjów nad Dźwiną, w sprawie pożyczki zagranicznej, w sprawie kredytów dla drobnych rolników itp., poczem obrady zamknięto.

UPOSAŻENIE EMERYTÓW.

Rada Ministrów uchwaliła przyznać za miesiąc styczeń b. r. emerytowanym funkcjonarjuszom państwowym oraz emerytowanym wojskowym b. państw zaborczych, względnie wdowom i sierotom po nich, 75% zaopatrzenia, przypadającego emerytom polskim.

NADANIE I UZNANIE OBYWATELSTWA.

Departament bezpieczeństwa publicznego M. S. W. opracował szczegółowy projekt uporządkowania i szybszego załatwienia spraw dotyczących nadania i uznawania obywatelstwa polskiego. Projekt ten będzie rozpatrywany na specjalnej konferencji w prezydjum Rady ministrów. (—).

O TRAKTAT Z NORWEGJĄ.

Zostały wznowione pertraktacje o traktat handlowy i nawigacyjny z Norwegją. Pertraktacje dobiegają końca i spodziewać się należy podpisania układu.

TELEGRAMY

Trzęsienie ziemi na Węgrzech.

Budapeszt, 1 lutego. (PAT). Aparaty sejsmograficzne w Budapeszcie zanotowały wczoraj o godz. 8 min. 7, trzęsienie ziemi w bliskiej odległości, trwające 7 min.; falowanie wynosiło 22 milimetry. Najsilniejsze trzęsienie miało miejsce w Eger, gdzie zawaliło się wiele kominów fabrycznych. Z powodu zawalenia się sufitu jedna kobieta odniosła rany. Dość silne trzęsienie odczuto również w Gyöngyös, Miskolczu i Satoralja - Ujhely. W Debreczynie i Balinaz - Ujwaros odczuto trzykrotne wstrząsy, nadto dosłyszano tam podziemne szumy. W Debreczynie zapanowała panika. O godz. 8½ odczuto w Egerze ponownie trzęsienie ziemi, jednakże w słabszym stopniu. W samym Budapeszcie trzęsienie dało się mniej odczuć. Poza Egerą trzęsienie nie spowodowało nigdzies zkód materjalnych. W Egerze ulice opustoszały, praca w biurach i szkołach została zawieszona. Szkody materjalne w tem mieście obliczają na miljard koron.

Budapeszt, 1 lutego. (PAT). Wczoraj, wkrótce po godzinie 8-ej, odczuto w części komitatu Heves na wschód od gór Matra silne trzęsienie ziemi, które się powtórzyło następnie w krótkich odstępach czasu. Wśród ludności zapanowała panika. Ludzie uciekali z domów na ulicę. W Etlau kilka domów zawaliło się. Wieża kościoła Minoritów pochyliła się. Trzęsienie ziemi wywołało szkody również w sąsiednich wsiach.

Stosunki francusko-niemieckie.

Paryż, 1 lutego. (PAT). „Petit Journal" oświadcza się za tem, aby Francja, ze względu na swe bezpieczeństwo, domagała się spełnienia przez Niemcy następujących warunków: odebrania niemieckiej policji państwowej charakteru wojskowego i przeistoczenia jej w policję miejską (w tej dziedzinie system wprowadzony w Badenie powinien być przyjęty w całych Niemczech); postawienie Reichswehry pod kontrolę Ligi Narodów; poddanie kontroli Ligi Narodów wszystkich fabryk; zniesienie wszystkich tajnych funduszów oraz subwencji dla t. zw. związków patrjotycznych; rozwiązanie wielkiego sztabu generalnego i analogicznych instytucji w organizacjach wojskowych, zaniechanie odbywania wielkich manewrów Reichswehry.

Paryż, 1 lutego. (PAT.) Senator de Jouvenel, omawiając na łamach „Matin" oświadczenie, złożone przez kanclerza Luthera przedstawicielom prasy, zaznacza, iż jednym z warunków, na jakich Francja powinna przystąpić do rokowań z Niemcami, byłoby uprzednie zagwarantowanie bezpieczeństwa wszystkim krajom, sąsiadującym z Niemcami.

Wydalenie patrjarchy.

Ateny, 1 lutego. (PAT). Tutejszy arcybiskup wystosował do wszystkich władz kościelnych w Europie i Ameryce depeszę, protestującą przeciwko wydaleniu z Konstantynopola partjarchy ekumenicznego.

Rząd grecki prześle niezwłocznie do Angory notę, zredagowaną w tonie energicznym, w której podkreśli fakt jaskrawego pogwałcenia obowiązujących traktatów.

Rząd postanowił utrzymać pod bronią rocznik 1923 r.

Ateny, 1 lutego. (PAT). Agencja Ateńska dowiaduje się, że rząd grecki przesłał do rządu Angorskiego energiczną notę, w której podkreśla, że wydalenie patrjarchy ekumenicznego jest jaskrawem naruszeniem zobowiązań przyjętych przez Turcję wobec Grecji na przewidzianych w traktacie pokojowym.

Ateny, 1 lutego. (PAT). Zarządy poszczególnych miast, stowarzyszenia świeckie i religijne całej Grecji uchwaliły protest przeciwko wydaleniu z Turcji patrjarchy ekumenicznego, domagając się od narodu i rządu greckiego, aby zażądał od Turcji zadość uczynienia. W całym kraju panuje wielkie podniecenie.

Kanea (Kreta), 1 lutego. (PAT.) Odbył się tu wiec, zwołany celem zaprotestowania przeciwko wydaleniu z Turcji patrjarchy ekumenicznego.

Międzynarodowy Zjazd górników.

Hanower, 1 lutego. (PAT.) Dziś odbyło się tu pierwsze posiedzenie międzynarodowej federacji górników. Na posiedzeniu tem reprezentowali Polskę tow. tow. *Stańczyk i Adamek*. Na dzisiejsze posiedzenie nie dopuszczono przedstawicieli prasy.

Prezydent Francji nie przyjeżdża.

Paryż, 1 lutego. (PAT.) Havas donosi, iż całkowicie bezpodstawną jest wiadomość, podana przez jeden z dzisiejszych rannych dzienników paryskich, jakoby prezydent Doumarge miał udać się w maju b. r. do Polski. Havas zaznacza dalej, iż w chwili obecnej nie jest przewidywana żadna oficjalna podróż prezydenta zagranicę.

Plany Wszechniemców.

Praga, 1 lutego. (PAT.) „Prager Presse" zajmuje się w dzisiejszym artykule wstępnym podróżą austrjackich wszechniemców Franka i Windhofera do Berlina. W sprawie przyłączenia się Austrji do Niemiec dziennik oświadcza, że jest ono niemożliwe ze względów międzynarodowych. Dałoby się ono przeprowadzić tylko za cenę bardzo poważnych konfliktów. Plan federacji naddunajskiej jest fantazją, w którą nikt w Czechosłowacji nie wierzy.

Likwidacja putschu.

Tallin, 1 lutego. (PAT.) Estoński samolot wojskowy, zabrany i odesłany do Rosji przez uczestników zamachu, z dn. 1-go grudnia ub. r. został wczoraj zwrócony władzom estońskim.

Burza w Irlandji.

Londyn, 1 lutego. (PAT). Reuter. Dzisiaj w północnej Irlandji zerwała się szalona burza. W Londonderry cyklon zmiótł z nasypu pociąg osobowy, złożony z parowozu i 2 wagonów. Pociąg spadł z wysokości 40 stóp. 4 osoby zostały zabite, kilkanaście odniosło ciężkie rany.

Wiadomości telegraficzne

— Granice autonomicznej sowieckiej republiki mołdawskiej zostały ostatecznie ustalone. Terytorjum republiki obejmuje 6.860 wiorst kw. i liczy 545.190 ludności.

— Uruchomiona została komunikacja powietrzna pomiędzy Moskwą i Odesą. Czas przelotu — 10 godz.

— Międzysojusznicza komisja kontrolna przedstawi swój raport dnia 4 lutego.

— Lord Balfour udaje się w marcu b. r. do Palestyny, gdzie w dn. 1 kwietnia weźmie udział w uroczystościach otwarcia uniwersytetu hebrajskiego.

Przebudowa gmachu sejmowego.

Obecne pomieszczenie Sejmu nie odpowiada najskromniejszym nawet potrzebom, wpływając ujemnie na pracę parlamentarną. Jeszcze Sejm Ustawodawczy przyjął 2 sierpnia 1919 r. uchwałę polecającą prezydjum rozbudowę istniejącego gmachu. Zgodnie z zaakceptowanym niedawno przez konwent seniorów projektem nastąpić ma w najbliższym czasie przebudowa gmachu sejmowego w sposób następujący:

Nowa sala posiedzeń, obliczona na 555 miejsc (444 posłów — 111 senatorów, stanowiących zgromadzenie narodowe), zbudowana amfiteatralnie z lożami I i II piętra, połączona z dwoma przyległymi gabinetami dla Rady Ministrów i prezydjum Sejmu, łączyć się będzie kuluarami z salą przeznaczoną na czytelnię i z domem poselskim. Połowa obecnej sali sejmowej przerobiona będzie na salę posiedzeń Senatu i 8 sal komisyjnych. Bufet i restauracja przeniesione będą do domu poselskiego. W obecnym bufecie mieścić się będzie biblioteka. Wszystkie liczne dotychczasowe szatnie będą skasowane. U wejścia będzie się mieścić jedna centralna szatnia.

Dom poselski będzie czteropiętrowym gmachem, obliczonym na 228 pokoi. Mieścić się w nim będą poczekalnia dla interesantów i kilka sal komisyjnych. Koszt budowy tego gmachu ma być pokryty pożyczką długoterminową zaciągniętą w P. K. O., spłacaną z komornego, opłacanego przez posłów. Kwota potrzebna na przebudowę samego gmachu Sejmu ma być wstawiona do budżetu na r. 1925 i 1926.

P. marszałek Rataj zwrócił się już do dyrekcji P. K. O. o przyznanie kredytu do wysokości 1 milj. zł.

Komitet budowy stanowią tow. wice-marszałek Moraczewski, posłowie Gerlicz, Chryckiewicz, Kosydarski, Romocki, Skowronek i Śliwiński. Najpierw rozpoczęta będzie budowa hotelu, później podjęte będą roboty związane z przebudową i dobudową gmachu sejmowego. Rozpoczęcie robót nastąpi w końcu marca lub w początkach kwietnia r. b., ogólny koszt budowy wyniesie 2½ milj. zł. Wobec tego, iż praca będzie prowadzona na 2 zmiany, przy robotach tych znajdzie zatrudnienie kilkuset robotników. Ukończenie robót projektowane jest w r. 1926.

Wiadomości Księgarni Robotniczej

WARSZAWA, WSPÓLNA 17. (Tel. 229-70).

Daszyński, Pamiętniki, t. I, str. 266 z portretem autora	Zł. 6.—
„Ekonomista", t. IV za kwartał IV r. 1924, str. 235	Zł. 5.—
Fabierkiewicz, Gospodarcze podłoże ponownego zainteresowania zagadnieniem rosyjskiem	Zł —.60
Papini, Od człowieka do Boga str. 134	Zł. 2.70
Wells, Historja Świata, str. 339	Zł. 5.—
Die Gesellschaft, Sonderheft, Karl Kautsky zum Geburtstag	Zł.3.50
Prawo Sowietskoj Rossii, sbornik statiej 2 tomy, str. 646	Zł. 22.65
Socjalisticzeskij Wiestnik, Nr. 1	Zł —.95
Wodowozow, Nowaja Jewropa, str. 407+XIV	Zł. 17.20

Ruch robotniczy

Z życia partji

Frakcja radnych P. P. S. powiatowej Kasy Chorych.

Dn. 3 lutego o godz. 7 wiecz. odbędzie się zebranie delegatów frakcji P. P. S. Warszawskiej Powiatowej Kasy Chorych w lokalu „Robotnika". Sprawy bardzo ważne, obecność wszystkich konieczna.

W poniedziałek, dn. 2 b. m.

Warszawski Okręgowy Komitet Robotniczy P. P. S. o godz. 7 w lokalu O. K. R., Al. Jerozolimskie 6, odbędzie się posiedzenie Warszawskiego Okręgowego Komitetu Robotniczego P. P. S.

We wtorek dn. 3 lutego r. b.

Dzielnica Wola - Czyste o godz. 7 w lokalu dzielnicy, Wolska 44, tow. poseł Antoni Pączek członek komisji budżetowej Sejmu wygłosi odczyt n. t. **„Położenie gospodarcze Polski".**

Dzielnica Czerniakowska. O godz. 7 w lokalu dzielnicy, Czerniakowska 193, odbędzie się Konferencja Dzielnicowa.

Dzielnica Wola - Czyste. O godz. 6 w lokalu dzielnicy, Wolska 44, odbędzie się posiedzenie Komitetu Dzielnicowego.

Tramwajowa Org. P. P. S. O godz. 7 w lokalu OKR., Al. Jerozolimskie 6, odbędzie się posiedzenie komitetu, na które proszeni są o konieczne przybycie tow. tow. Dobrowolski i Kurek.

Dzielnica Czerniakowska o godz. 7 w lokalu dzielnicy, Czerniakowska 193, odbędzie się posiedzenie komitetu dzielnicowego.

Dzielnica Powązki. O godz. 7 w lokalu przy ul. Okopowej 30, odbędzie się posiedzenie Komitetu dzielnicowego.

Kolejowa Org. P. P. S. O godz. 6 w lokalu OKR., Al. Jerozolimskie 6, odbędzie się posiedzenie komitetu.

Dzielnica Praska o godz. 7 w lokalu dzielnicy, Brukowa 29, odbędzie się posiedzenie komitetu dzielnicowego.

Dzielnica Marymoncka o godz. 7 w lokalu dzielnicy Marymoncka 40, odbędzie się ogólne zebranie członków dzielnicy.

W czwartek dnia 5-go lutego r. b.

Wielkie zebranie włókniarzy o godz. 6 m. 30 w sali Muzeum Przemysłu i Rolnictwa, Krakowskie - Przedmieście 66, odbędzie się Wielkie Zebranie Włókniarzy, na którem przemawiać będą posłowie: R. Jaworowski i Szczerkowski, ławnik A. Szczypiorski i sekretarz Zw. Zaw. Włókniarzy Tow. Podniesiński.

Ruch zawodowy

Ogólne Zebranie Pracowników gałęzi włókienniczej i pokrewnych w sprawach organizacyjnych, bytu i in. odbędzie się w piątek dnia 13 lutego o godz. 7½ wiecz., w dużej sali Związku Handlowców (Sienna 16). Komitet Koła prosi członków Związku i niecłonków o liczne i punktualne przybycie.

Wartownicy P. Z. G. Zebranie wartowników odbędzie się w O. K. R., Al. Jerozolimskie 6, dn. 4 lutego, o godz. 7 wiecz. Stawcie się wszyscy.

Delegacja.

Ogólne Sprawozdawcze Zgromadzenie członków Zw. Handlowców (Sienna 16) za czwarty kwartał 1924 r. odbędzie się w piątek, dn. 27 lutego o godz. 8 wiecz. Na porządku obrad sprawozdanie i wnioski członków i Zarządu.

Ruch kult.-oświatowy.

Telefon Robotniczego Wydziału Wychowania Dziecka i Opieki nad Niem. Nr 274-55.

Zw. Niez. Młodz. Socjal. (Akad.) Koło Samokształceniowe. W poniedziałek, dn. 2 lutego, o godz. 7 wiecz. u tow. Dubois, Flory 1 m 18, zebranie dyskusyjne na temat „Komunizm pierwotny". Refer. tow. dr. Krygier.

Wydział Kobiecy P. P. S. przyjmuje zapisy na II-gi i III-ci kurs kroju. Lekcje kroju odbywają się w poniedziałki i czwartki od 7 — 9 wiecz.

Lekcje robót ręcznych w piątki od 7 — 9

ODDZIAŁ WARSZAWSKI T. U. R.

Al. Jerozolimskie 6 m. 4. Sekretarjat czynny 5—7.

Centralne Robotnicze Seminarjum Literackie. Następne zebranie w niedzielę, 1 lutego, o godz. 5 popoł. w lokalu Związku Kolejarzy (Długa 19). Goście mile widziani.

Malarstwo polskie. Oddział warszawski T.U.R. organizuje cykl wykładów z historji malarstwa polskiego p. t. „Genjalna twórczość malarzów polskich". Wykładać będzie prof. Badowski. Wykłady odbywać się będą co wtorek o godz. 7.30 w lokalu T.UR-a, Al. Jerozolimskie 6, I piętro. Wszystkie wykłady ilustrowane będą licznemi przezroczami. Pierwszy wykład 3 lutego. Bilety w cenie 30 groszy za wykład, a 1 zł. za cykl, nabywać można w Sekretarjacie TUR-a i przy wejściu w dniu wykładu.

Artur Grottger. We wtorek, dn. 3 lutego, o godz. 7 m. 30 w lokalu T. U. R. prof. Badowski wygłosi pierwszy odczyt z cyklu „Genjalna twórczość malarzy polskich". Wykład ilustrowany licznemi przezroczami. Wstęp 30 gr.

Egzaminy wstępne do Uczelni Robotniczej. Egzaminy wstępne do Uczelni Robotniczej odbędą się dn. 3 lutego w lokalu szkoły, ul. Nowolipki 29, IV piętro. W Uczelni są jeszcze wolne miejsca. Zapisy przyjmuje Sekretarjat T.U.R. codziennie.

Upadek Rzymu i powstanie państw europejskich. Pod powyższym tytułem wygłosi ob. Merkowski we wtorek, dn. 3 lutego, o godz. 7 m. 30 w lokalu Zw. Tramwajarzy, Wolska 19, pierwszy wykład z cyklu „U podstaw dzisiejszej Europy". Wykład ilustrowany licznemi przezroczami. Wstęp 30 gr.

AKADEMJA MŁODZIEŻY T. U. R.

W niedzielę dn. 8 lutego o godz. 11 rano w sali Związku Metalowców, Leszno 53, odbędzie się zorganizowana przez Warsz. Wydz. Młodz. T. U. R. uroczysta Akademja ku czci

I-GO PROLETARJATU.

Na program złożą się: okolicznościowe przemówienia, orkiestra, deklamacje chóralne i śpiew chóru. Wstęp wolny.

Odczyt tow. T. Szpotańskiego.

W niedzielę, dn. 8 lutego w sali teatru Popularnego, Wolska 32 (róg Młynarskiej) o godz. 11 rano tow. radny **Tadeusz Szpotański** wygłosi bogato ilustrowany **przezroczami** odczyt p. t.

WIELKA REWOLUCJA FRANCUSKA.

Bilety w cenie 50 gr. można nabywać w sekretarjacie T. U. R. w lokalu Wolskiej dzielnicy, Wolska 44, oraz przy wejściu.

WYCIECZKA DO PRAGI I WIEDNIA.

31 maja b. r. (Zielone Świątki) urządza Zarząd Główny TUR-a **WYCIECZKĘ DO PRAGI I WIEDNIA**, połączoną ze zwiedzeniem hut Witkowickich i t. d. w Czechach. Wycieczka będzie 5 — 6-dniowa. W Wiedniu będą zwiedzane przedewszystkiem instytucje robotnicze i oświatowe (Stow. „Przyjaciół dzieci", rada szkolna m. Wiednia i jej urządzenia, domy robotnicze etc.), pozatem ciekawe budowle, zabytki, wystawy, okolice i teatry. Kierownictwo wycieczki obejmuje tow. pos. **Czapiński**, wydatnej pomocy udzielą miejscowi tow. tow. polscy, czescy i niemieccy. Zniżki wszelkiego rodzaju zapewnione. Koszta — około 100 zł. Liczba uczestników ograniczona. Zapisy przyjmuje, informacji udziela etc. biuro TUR-a, Warecka 7, w godzinach 5 — 6. Przy zapisach konieczne jest wpłacenie 20 zł. tytułem pierwszej raty; dalsze raty mogą być spłacane stopniowo.

CYRK

Dziś nowy program Lutowy

na ogólne żądanie występy nieodstraszonego pogromcy Jacksona z 12 tygrysami w walce człowieka z bestją. Pozatym Sensacyjny występ trupy **Chińczyków See-Hee** oraz reszta nowości.

WIELBICIELOM ŻYWYCH KWIATÓW

FABRYKA PERFUM

J. SZACH

Poleca o naturalnym zapachu: perfumy, wody kwiatowe i mydła

Żądać wszędzie

Japoński biały bez
Róża czerwona
Konwalja
Fijołek
Akacja
Jaśmin
Hjacynt
Tuberosa
Róża herbaciana
Groszek pachnący

Żądać wszędzie

Na Raty

Suknie balowe
Kostjumy
Palta

B. Chęciński

Poznańska 21. Tel. 139-86.

Życie gospodarcze.

Zniżka cła wywozowego.

Cło wywozowe na odpadki z kory drzewa korkowego zostało obniżone z 30 zł. do 8 zł. od 100 kg.

Kronika.

STAN POGODY

według danych Państwowego Instyt. Meteorolog

Temperatura najwyższa wynosiła wczoraj w Warszawie +7°2, najniższa 0°30. W Zakopanem rano pochmurno, przy temperaturze +7°, najniższa z nocy —3°, najwyższa onegdaj +4°, pokrywa śnieżna 8 cm

Przypuszczalny przebieg pogody w dniu dzisiejszym: pogoda zmienna: przebłyski słońca naprzmeian z deszczem i śniegiem, spadek temperatury, porywiste wiatry z północo-zachodu.

Otwarcie przychodni przeciwgruźliczej. Wczoraj odbyło się przy ul. Tamka poświęcenie nowej przychodni przeciwgruźliczej. Przychodnia powstała z funduszów polsko - amerykańskiego Komitetu, przy poparciu materjalnem Min. Pracy i Op. Społ., a będzie miała za zadanie zapobieganie szerzeniu się gruźlicy w przeciwieństwie do innych przychodni, zajmujących się udzielaniem pomocy już dotkniętym tą ciężką niemocą. Na akcie poświęcenia obecny by. Minister Pracy i Op. Społ. p. Fr. Sokal.

Statystyka Warszawy. W tygodniu sprawozdawczym od 18 do 24 stycznia 1925 r. metryk urodzenia spisano 366, czyli o 8 więcej niż w tygodniu poprzednim; w tej liczbie: chłopców 188, dziewcząt 178; żydów 99; dzieci nieślubnych 19.

Aktów ślubu spisano 106 t. j. tyleż co w tygodniu poprzednim; w tem u żydów 23.

Skonów wśród ludności miejscowej — bez przyjezdnych — zarejestrowano 263, czyli o 20 mniej niż w tygodniu poprzednim; w tej liczbie: mężczyzn 131, kobiet 132; żydów 68; dzieci do 1 roku życia 68, czyli 25,9% ogólnej liczby zmarłych Na gruźlicę zmarło 49 osób, na raka i inne nowotwory złośliwe 13, na choroby nagminne 10, w tem: na płonicę 3, krztusiec i błonicę po 2, dur brzuszny, odrę i grypę po 1. Śmierci z wypadku było 4, samobójstw 3 (w tem 1 żyd), zabójstwo 1. Oprócz tego zarejestrowano skonów osób przyjezdnych 21, w tem: na gruźlicę 5, dur brzuszny, śpiączkę i drętwicę po 1, oraz z wypadku 3.

Wypadków chorób zakaźnych zarejestrowano wśród ludności miejscowej 157, wśród przyjezdnych 10, razem 167, czyli o 26 mniej niż w tygodniu poprzednim; w tem: odry 59, płonicy 37, krztuśca 21, róży 18, duru brzusznego i błonicy (lub dławca) po 10, grypy 4, drętwicy i gorączki połogowej po 2, czerwonki, włośnicy, tężca i duru osutkowego po 1.

Lombard miejski. Magistrat czyni przygotowania do rychłego otwarcia lombardu miejskiego. Na ostatniem posiedzeniu Magistratu rozważano wniosek w sprawie ustalenia normy oprocentowania pożyczek, udzielanych pod zastaw przedmiotów. Z uwagi na społeczny charakter instytucji, która ma mieć na celu nie zyski z operacji pożyczkowych, lecz niesienie pomocy znajdującym się chwilowo w kłopotliwej sytuacji materjalnej niezamożnym mieszkańcom stolicy, Magistrat uchwalił, że lombard miejski będzie pobierał od przedmiotów ,przyjmowanych na przechowanie 1% (jeden) w stosunku miesięcznym od sumy ustalonego szacunku tych przedmiotów, 1% od sumy udzielonej pożyczki, 2% tytułem kosztów administracyjnych i za ubezpieczenie, wreszcie ustanowiony podatek stemplowy.

Przywilej dla dzieci oficerów i podoficerów. Szef sanitarny okręgu warszawskiego wojskowego zwrócił się do magistratu z prośbą o pobieranie opłat za leczenie dzieci oficerów i podoficerów zawodowych garnizonu warszawskiego według taksy, ustanowionej dla stałych mieszkańców Warszawy. Z uwagi na to, że rada miejska w swoim czasie zaleciła magistratowi pobierać opłatę ulgową za leczenie cywilnych funkcjonarjuszów państwowych magistrat uznał za właściwe przychylić się do prośby władz wojskowych, zalecając pobieranie opłat ulgowych od 1 lutego r. b.

Z powodu nadużyć w Zakładach Gazowych. Wobec ujawnionego nadużycia, polegającego na pobieraniu zapomogi wdowiej przez wdowy b. pracowników Zakładów Gazowych po powtórnem ich wyjściu zamąż, Zakłady Gazowe wyjaśniają, iż w razie ujawnienia tego rodzaju faktów będą pociągane do odpowiedzialności nietylko osoby pobierające nieprawnie emerytury, ale również rządcy domów, nie przeprowadzający w księgach meldunkowych zmian nazwisk, i wydający niezgodne z rzeczywistością zaświadczenia, uprawniające do wypłaty emerytur i zapomóg wdowich

Komitet Organizacyjny Działu Polskiego Sekcji Międzynarodowej Wystawy Dydaktycznej we Florencji zawiadamia, że wystawa prowizoryczna Działu Polskiego będzie otwarta dla publiczności w niedzielę od godz. 13 — 18 i w poniedziałek od 10 — 18 w gmachu gimnazjum państwowego im Królowej Jadwigi, Plac Trzech Krzyży, wejście od ulicy Wiejskiej, I piętro.

Zarząd Kuchni dla Inteligencji (Al. Jerozolimskie Nr. 43) pragnąc przyjść z pomocą wszystkim inteligentnym pracownikom w walce ich z drożyzną otworzył w końcu maja przeszłego roku dział obiadów mięsnych po cenach urzędowych. Obecnie cena ta wynosi 80 gr. Zarząd kuchni rozpoczął również od 13 stycznia wydawanie kolacji "a la carte" po cenach poza konkurencyjnych.

WYPADKI.

Dziecko w płomieniach. W mieszkaniu Stanisława Niewiadomskiego, przy ul. Żelaznej Nr 91, wskutek niedozoru pozostawiona bez opieki 2-letnia Halina Niewiadomska przewróciła palącą się lampę, od której zapaliło się ubranie na dziecku, firanki i inne rzeczy. Ogień ugasiło pogotowie IV oddziału straży ogniowej Lekarz Pogotowia, po udzieleniu pierwszej pomocy, przewiózł dziecko w stanie ciężkim do szpitala im. Karola i Marji.

Nagle zgony. Przechodzący ul. Elektoralną Czesław Kijok (Żelazna Nr. 59) upadł na chodnik i stracił przytomność. Po przewiezieniu do szpitala św. Ducha Kijok, nie odzyskawszy przytomności zmarł.

— Na rogu Nowego Świata i Al. Jerozolimskich zasłabła nagle 33-letnia Natalia Zgoda Lekarz Pogotowia stwierdził krwotok mózgowy i zabrał ją do karetki, celem przewiezienia do szpitala św. Rocha, lecz w drodze Zgoda zmarła. Zwłoki złożono w kostnicy przy szpitalu św. Rocha.

Tajemnicze postrzelenie. W bramie domu Nr. 35 przy ul. Kopernika została postrzelona przez niewiadomego sprawcę Leokadja Zienia, lokatorka tegoż domu. Lekarz Pogotowia, po opatrunku ranioną pozostawił na miejscu.

Wybuch benzyny i poparzenie pięciu osób. W wagonie pociągu Nr. 13 odchodzącym ze stacji „Most" w stronę Jabłonny od rozgrzanego pieca nastąpił wybuch benzyny w bańce przewożonej przez pasażera Wskutek wybuchu nastąpił pożar, od którego zostali poparzeni: 23-letni Leon Kaloga, 48-letni Antoni aZkrzewski, 25-letni Antoni Pisarski, 22-letnia Kazimiera Stadnicka i 27-letni Michał Broniec. Wszystkich poparzonych przewieziono do szpitala Przemienienia Pańskiego, gdzie udzielono im pomocy.

Epilog sprzeczki małżeńskiej. 36-letnia Rozalja Koskowa w celu samobójczym napiła się sublimatu. Lekarz Pogotowia, po przepłukaniu żołądka, pozostawił desperatkę na miejscu. Przyczyna rozpaczliwego kroku — nieporozumienia rodzinne

Zabity przez samochód. Przejeżdżający samochód Nr 16930 na rogu ul. Radnej i Dobrej przejechał 28-leniego Władysława Potrzebowskiego robotnika (Dobra Nr. 63). Lekarz Pogotowia stwierdził krwotok wewnętrzny, wskutek zgniecenia brzucha i przewiózł poszwankowanego w stanie ciężkim do szpitala Dzieciątka Jezus, gdzie wkrótce zmarł. Szofer zwiększył szybkość jazdy i zbiegł.

Amator strzałów na „wiwat". Posterunkowy VII komisarjatu Jan Dworak przed domem Nr. 24 przy ul Wolskiej zatrzymał Marjana Offenberga, który starzelił na „wiwat" z rewolweru Rewolwer zabrano do komisarjatu.

Tragedja zredukowanego urzędnika. W mieszkaniu własnem przy ul. Marszałkowskiej Nr. 76 napił się jodyny 23-letni Kazimierz Adamowski, urzędnik zredukowany. Lekarz Pogotowia po przepłukaniu żołądka, desperata pozostawił na miejscu.

Pożar. W domu Nr. 9 przy ul. Nowolipki wynikł pożar, wskutek zaprószenia ognia w składzie papieru p. f. „Zychert i Szaute" Pożar po kilku minutach został ugaszony przez I oddział straży ogniowej. Poszkodowani obliczają straty, wskutek spalenia i zniszczenia przez zalanie wodą na 10,000 zł.

Bez pieniędzy i bez mieszkania. Stefanja Brzozowska (Widok 5) zawiadomiła policję, że Konstanty Nożko (Grzybowska 32) pod pretekstem wynajęcia mieszkania oszukał ją na 1200 zł. gotówką i 300 zł. wekslami

Połknięcie szpilki. W domu Nr. 11 przy ul Oboźnej 15-letnia Janina Domańska, pracownica igły (Chłodna 32), przez nieostrożność połknęła szpilkę. Pierwszej pomocy Domańskiej udzielił lekarz w ambulatorjum Pogotowia.

Przy pracy. W fabryce obrabiarek p. f. „Pionier" przy ul. Krochmalnej Nr. 71, pracownik 18-l Eugenjusz Uszyczek, w czasie pracy odniósł szabrem ranę kłutą w okolicy serca Ranionego w stanie ciężkim przewiozło Pogotowie do szpitala Dzieciątka Jezus.

Tragedja życiowa. W bramie domu Nr 3 przy ul. Tłomackie w zamiarze samobójczym napiła się ługu 26-letnia Adela Zalewska (Szosa Rdzymińska Nr. 4).. Desperatkę przewieziono dorożką do ambulatorjum Pogotowia, gdzie lekarz przepłukał jej żołądek.

Okradzenie wagonu. Na stacji głównej towarowej z wagonu towarowego skradziono 4 skrzynie konserw ananasowych wartości 2000 zł.

Krewki mąż. Zamieszkała w domu Nr 4 przy ul Kawęczyńskiej żona komiwojażera 24-letnia Julja Michała już od czterech lat była bita przez męża swego górnoślązaka. Wczoraj krewki mąż znowu zadał swej żonie ostrym narzędziem ranę ciętą w głowę. Pogotowie przewiozło ranioną do szpitala Dzieciątka Jezus. Krewki mąż na widok policji zamknął się wraz z 3-letnim dzieckiem w pokoju.

Z sądów.

Rehabilitacja urzędnika wojskowego.

Sąd Apelacyjny rozpoznał w tych dniach sprawę Stefana Gaudasińskiego, urzędnika wojskowego, skazanego przez sąd okręgowy na rok więzienia za zbieranie wiadomości, stanowiących tajemnicę wojskową, a mianowicie szematów obciążenia mostów i planu wyszkolenia wojsk saperskich.

Obrońca oskarżonego, adwokat Landy, analizując szczegółowo motywy wyroku sądu okręgowego wskazał, że szef V Departamentu M. S. W., pułkownik Dąbkowski, i biegły kapitan Grudziński, uznali szematy obciążenia mostów za dokumenty **nie stanowiące tajemnicy wojskowej** — co się zaś tyczy planu wyszkolenia wojsk — to aczkolwiek dokument ten został uznany przez biegłych za tajny, jednakże wobec tego, że żadnej adnotacji co do tajności na dokumencie tym nie było — oskarżony który nie był świadomy tej zasadniczej okoliczności, warunkującej karalność czynu — nie może zań odpowiadać.

Sąd Apelacyjny, przychylając się do wniosków obrońcy, uniewinnił Gaudasińskiego. **(—a).**

Ukaranie fabrykanta za obrazę podinspektora pracy.

Sąd pokoju VI okręgu ukarał jednomiesięcznym bezwzględnym aresztem właściciela fabryki haftów, Reisenmana, zamieszkałego w Warszawie, za słowną obrazę podinspektora pracy, p A. Opielińskiej, podczas pełnienia przez nią funkcji urzędowych

Teatr i muzyka.

Teatr Wielki. Dziś „Carmen", jutro „Zygfryd".
Teatr Narodowy. Dziś i jutro „Don Juan".
Teatr Letni. Dziś i jutro: „Kurnik".
Teatr im. Bogusławskiego. Dziś i jutro „Pasterka wśród wilków".
Teatr Polski: Dziś i jutro „Poczekalnia 1-ej klasy"
Teatr Mały: Dziś i jturo „Gra".
Teatr Nowości: „Księżniczka w masce".
Teatr Praski: Dziś „Rrzeż Pragi".
Teatr im. Fredry: Dziś o godz. 4-ej „Szopka Warszawska", o 8-ej „Wesoła spółka".
Qui Pro Quo. „7 tłustych krów"
Z Filharmonji. Jutro, we wtorek, odbędzie się recital fortepjanowy Józefa Śliwińskiego, który po występie wtorkowym wyjeżdża zagranicę. W programie utwory Chopina, Liszta i Schumana.

W czwartek odbędzie się koncert symfoniczny pod dyrekcją Grzegorza Fitelberga z udziałem pianistki p. Janiny Familier-Hepnerowej, która grać będzie koncert Mozarta i wariacie Francka. Część orkiestrowa zawiera drugą symfonję Brahmsa i Tańce połowieckie Borodina.

Zespół Tacjanny Wysockiej. Po ukończeniu codziennych występów w Teatrze Bogusławskiego wznawia swoje przedstawienia wtorkowe w Teatrze Sztuki Tanecznej. Pierwszy występ odbędzie się dn. 3 lutego.

Z TEATRÓW ŚWIETLNYCH.

LUNA. — „Wieczne miasto".

Niedawno pisaliśmy o tym filmie, który wyświetlano już w „Varsavii". Szkoda doprawdy czasu i pieniędzy na oglądanie czegoś podobnego. Nudny romans umieszczono na tle walk faszystowskich we Włoszech, a te odmalowano tendencyjnie i w tak jaskrawo-agitacyjnych barwach że niesmak to budzi u każdego objektywnego widza

Film jako film nędzny Żadnych zdjęć efektownych, zupełny brak pomysłowości reżyserskiej. Całość nudna i więcej niż nie sympatyczna.

Ika.

Sport.

Szkoła bokserska.

Po trzymiesięcznej przerwie Szkoła Bokserska „Knock-out" rozpoczyna 2-gi rok swej działalności soprtowej, pod kierownictwem bokserów Jana Wacława Łady i Władysława Kaczmarka, trenerów w warszawskich klubach sportowych.

Całokształt kursu zawiera okres 3-miesięczny wyszkolenia dwa razy tygodniowo w godzinach wieczorowych — lekcja trwa 1½ godziny.

Udziela wszelkich informacji i przyjmuje zapisy w środy i soboty od 7 — 8 w Zakład Gimnastyczny p. Pieńkowskiego ,Hoża 41.

DRUKARNIA „ROBOTNIK"
WARECKA 7,
WYKONYWA WSZELKIE ROBOTY W ZAKRES DRUKARSTWA WCHODZĄCE:
AFISZE, ULOTKI, DRUKI BIUROWE,
KSIĄŻKI I BROSZURY.
PRZYJMUJE DO DRUKU:
DZIENNIKI, TYGODNIKI, MIESIĘCZNIKI.
WYKONANIE STARANNE. CENY NISKIE.
Na żądanie przedkładamy szczegółowe kosztorysy.

NA RATY!
Okrycia damskie, ubiory męskie. Palta jesienne i zimowe najtaniej w pracowni
Złota Nr. 16 — 29

Nadzwyczajna Okazja!!!
Darmo prawie polecamy:

Bluzki wełniane	Zł. 4.—	Koszulki ciepłe	Zł. 4.50
Spódnice „	„ 4.—	Kalesony „	„ 4.50
Suknie „	„ 6.50	Koszule m. zef.	„ 4.50
Żempry „	„ 5.—	Kołdry	„ 5.—
Swetry „	„ 6.—	Prześcieradła	„ 4.50
Chustki ciepłe	„ 6.—	Ręczniki	„ 1.50
Koszule strojne	„ 3.50	Surówka metr.	„ 1.10
Majtki „	„ 3.50	Madapolam	„ 1.30

B-cia Zander, Marszałkowska 88

Fotografja ze Zjazdu Samorządowego, jest do nabycia w Administracji „Robotnika" po 4 zł. sztuka.

WIELKI WYBÓR najmodniejszych sukien balowych i wizytowych okazyjnie tanio i na dogodnych warunkach, oraz wyprzedaż posezonowa okryć i kostjumów od złotych 50 Hoża 54 m. 2 Br. Unkiewicz.

OTOMANY pluszowe i dywanowe od 80 złotych. Robota najsolidniejsza z gwarancją długoletnią i na dobrych warunkach. Zakład tapicerski S-to Krzyska 46 róg Marszałkowskiej w podwórzu.

Na raty bez zaliczki
Zegary
ścienne, budziki, zegarki, obrączki ślubne, kolczyki i pierścionki. Przyjmuje reperacje tanio dobrze
Zegarmistrz GUTMACHER, Smocza 21.

Poszukuję pokoju z kuchnią na Powiślu.
Warunki do umowy
Oferty pod „P o k ó j" składać do administracji „Robotnika".

Zegarki, obrączki złote
oraz wszelką biżuterję daje
Na Raty
Ceny Gotówkowe
Zakład Jubilerski (róg Żórawiej) Krucza 36a

OGŁOSZENIA DROBNE.

A) Obrączki ślubne daję na raty na dogodnych warunkach Zegarmistrz Gutmacher, Smocza 21.

A) Zegarów, budzików, zegarków reperacje tanio dobrze. Zegarmistrz Gutmacher, Smocza 21.

KURSA KSIĘGOWOŚCI (buchalteryjne) półroczne Sekułowicza, Żórawia 42. Początek wykładów 3 lutego. Zamiejscowi listownie.

MASZYNY do szycia znanej dobroci oryginalne „Kasprzyckiego" Hurt—Detal—Raty—Tanio — poleca fabryczny skład „The Kasprzycki Company", Warszawa, Marszałkowska 153 tel. 104-51, własne warsztaty reparacyjne Z prowincji zamawiać można również listownie. Konkurencyjne od 85 złotych.

Redaktor naczelny dr. Feliks Perl Wydawca: Rada Naczelna P. P. S. Redaktor odpowiedzialny: Jan M. Borski. Odbito w drukarni „Robotnika", Warecka 7